

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătinindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucuresol

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Iulie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fișile, în care li-s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

„Pentru noi domnii“.

Stânga extremă din casa deputaților n'a prea nimerit-o de astădată. Discursurile cele lungi, mai lungi și mai lungi și pe urmă de tot lungi, ca să treacă timpul și să nu se poată vota reforma administrativă, nu mai stîrnesc interes pentru nimenea. Chiar și Maghiari opoziționali de profesie au început să se anueze de îmblătitul paielei goale despre importanța autonomiei comitatense. Stânga extremă dar', ca să nu se expună vre-unui fiasco și să nu se pomenească în huiueala chiar și a partizanilor sei, este pe aci să bată ea însași de retragere.

A și început a bate. Din foile câte fi stau la dispozițiune partidului sînt unele, care cu tot comunicatul kossuth-istilor găsesc, că acum nu e timpul pentru obstrucțiune. Sînt călduri mari de o parte și în căldurile cele mari oamenii nu ascultă și nu cetesc bucuos discursurile fără de sfîrșit despre un lucru, care 'l-au auzit acum de sute de ori; de altă parte sînt chiar și între deputați mulți, care au economiile lor la câmp și se grăbesc să fie la ele.

Însă ca retragerea să fie și acoperită, deputatul Irányi a prezentat în casa deputaților un proiect despre reformarea dreptului electoral.

Nu e rea tactica aceasta. Din contră e foarte bine aleasă, se înțelege din punctul de vedere al stînzei extreme. Fiindcă pentru dînsa nu ar fi tocmai favorabil, dacă ar trebui să ducă acasă dela dietă impresiunea unei obstrucțiuni sterpe și totodată costisitoare. Puțină dibăcie din partea presei „liberale“ și la eventualitate stînga extremă înaintea publicului maghiar ar pute fi prezentată drept pedecă în desvoltarea ideii de stat maghiar și totodată drept risipitoare de banii țerii înzadar pentru vorbe goale. O prezentare de felul acesta a stînzei extreme înaintea publicului maghiar, tocmai acum, când periodul parlamentar expiră și vin alegerile cele noue, nu ar fi alta, decât apă minată la moara „liberalilor“, dacă nu mai mult.

Deci stînga extremă s'a recules din vreme, și ca să șteargă impresiunea cea rea vine cu ceva nou, adică cu un proiect, care să-i rehabiliteze popularitatea.

Lege nouă electorală se pune în perspectivă din partea stînzei extreme, și încă o lege, care se apropie de sufragiul universal și care este menită a fi și un pic de rimă în unghia pentru Românii din Transilvania.

Ajunge-și oare scopul stînga extremă?

În sinul partidului „liberal“ poate că proiectul cel nou va produce oarecare nedumerire. Mult însă nu credem să se alitereze. „Liberalii“ maghiari au o natură răbdurie, care nu vine în afecțiuni de ori-și-ce. Au guvernul, au majoritatea în partea lor și cu aceste două merg înainte așa cum știu ei merge: votează ce li-se pune înainte să voteze. Cu toate aceste censul cel redus, favorurile cele pentru cei îndreptățiți după legea din 1848, pentru honveții din anii 1848/9 sînt lucruri ademenitoare. Turnat puțințel rasol „patriotic“ maghiar preste favorurile aceste drese cu câteva înjurături asupra Vienei și steagului negru-galbin, pot să-și aibă efectul. Din istoria naturii scim, că sînt ființe foarte flegmatice, care cu un petec roșu le pui în mișcare, în furie chiar. De câte-ori n'am avut ocaziune să

vedem, ce efect au avut petece negre-galbine între oameni politici maghiari, fără deosebire de partid, efecte, care din parlamente au ajuns pe stradă și au dat privilegiu la tumulte, care au pus și miliția împărătească în mișcare.

Va atrîna dela presa opozițională, cum va inscena ea lucrul. Și când e vorba de agitațiune, aceasta e mai dibace decât a „liberalilor“. Fără de a o spune pe față, ea va ști să facă să se producă impresiunea, că și legea cea nouă electorală este: „pentru noi domnii“ adică cu preferință pentru Maghiari.

Navem înaintea noastră încă decât numai conturile unui proiect de lege. Însă când vedem, că se amintesc de îndreptățiți după legea din 1848 și de honveții din 1848 fără de cens și ne aducem aminte, căt abus s'a făcut până acum cu așa numiții „civi“ de prin orașelele maghiare, care veniau alături cu „nemesii“ la urnă, fără de nici un cens, trebuie vrînd-nevrînd să cugetăm la: *timeo Danaos.*

Este deci un dar periculos proiectul stînzei extreme. Periculos însă numai pentru partidul „liberal“ și pentru patronul partidului: guvernul unguresc, eară pentru stînga extremă promite mai mult decât o acoperire față cu eșecul din obstrucțiune.

Cât pentru Români, credem, că față cu proiectul cel mare va fi consultat a nu se pripi. Ei au să fie încă *Fabii cunctatores* față cu noutatea dlui Irányi. Ear' când va sosi timpul, atunci să întrevină pentru o lege electorală fără de privilegiu, pentru o lege electorală, care să proclame egalitatea și dreptatea pentru toți cetățenii statului fără de nici o excepțiune.

Căsătoria prințului moștenitor român. Oficioul „*Naționalul*“ publică următoarea notiță: „A. S. regală principele moștenitor, însoțit de dl colonel Robescu, adjunct regesc, pleacă astăzi (Marți 30 Iunie n.) cu expresul dela 6 și 4 via Verciovo la Viena-Innsbruck, apoi cu vaporul la Friedrichshofen, de aci cu trenul la Aubendorf. Herberlingen-Meiningen și sosesc la Sigmaringen poimîne (astăzi Joi) la 10 oare 30 minute“. Astfel s'a terminat această afacere spinoasă.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 20 Iunie st. v.

Afaceri interne.

În afacerea numirii comiților-supremi „săsesci“ și-a ținut deputatul Adam Horváth ieri interpe-lațiunea anuțată. Cuprinsul acesteia este următorul: Adevărat este, că guvernul a avut pertractări cu Sașii din Transilvania ca naționalitate și că a încheiat cu ei o învoeală? Este adevărat, că în urma acestei învoeli au fost amovați din posturile lor câțiva comiți-supremi? Este ministrul-president aplicat să publice această învoeală? Consimte ministrul-president cu aceea și cu scirea lui s'a întemplat, că națiunea ungurescă a aflat despre aceste din „Allgemeine Zeitung“ din München? Conte Szapáry a răspuns: Guvernul nu a avut cu Sașii din Transilvania nici pertractări secrete, nici publice. „Allgemeine Zeitung“ din München nu este organ oficial al guvernului, pentru comunicatele lui guvernul nu poate lua nici o răspundere. Guvernul așteaptă dela cetățenii sași înainte de toate respect cătră starea constituțională de lucruri și cătră legi. Dacă se întemplă aceasta, va fi cătră ei tot atât de drept și de echitabil, ca și cătră ceiața cetățenii ai statului. — Din parte-ne adaugem, că precum a fost interpe-lațiunea, așa e și răspunsul.

Din Budapesta anunță foile opoziționale, că guvernul se gîndește în toată seriozitatea la disolvarea casei deputaților. Se vede, că contele Szapáry este așadar îngrijit de soarta proiectului de reformă administrativă și de obstrucțiunea kossuth-istilor și voescă să rezolve afacerea printr'o nouă alegere dietală. Opoziționalele sciu deja, că șeful cabinetului ar fi trimis tuturor comiților-supremi în toată liniștea scrisori confidentiale, în care ei vestesc, că disolvarea este iminentă, și totodată li-ar fi dat îndrumări relativ la nouele alegeri. Vom vedea ce este adevărat în toate aceste.

Încărea triplei alianțe.

Precum a vestit deja telegrama noastră de ieri, tractatul despre prolongarea triplei alianțe pe alți șese ani

a fost ratificat alaltăieri la Roma în prezența regelui Umberto de cătră ministrul-president al Italiei și ambasadorii Germaniei și Austro-Ungariei. Noul tractat expiră la 1897 și, după-cum se asigură în mod hotărît, nu diferă întru nimic de tractatul cel vechiu.

„Fremdenblatt“, organul oficiului de externe din Viena, vorbind despre declarațiunile lui Rudini, dice că acele au avut efect enorm în țeară și în străinătate. Ele iau îndoielnicilor de profesie și adversarilor interesați ai triplei alianțe și cel din urmă motiv rațional de a-și continua meseria. Acestea sînt puși înaintea faptului complinit, înaintea operei asigurate, care pe urțorii sei îi va apăra contra tuturor atacurilor. Cele două imperii primesc pe Italia ca aliat binevenit în alianța dedicată păcii popoarelor. Tripla alianță va continua să existe pe baza, pe care a fost întemeiată, și de aceea Rudini a putut aminti cu aceeași cordialitate prietenia Italiei cătră Anglia, cu care deodată a fost în timpul din urmă sîrbătorită și prietenia austro-ungară-engleză.

Dintre foile engleze observă „Daily News“, comentînd prolongarea triplei alianțe, că este natural, ca cea dintîiu putere maritimă a lumii să aibă interes la susținerea păcii în Marea-mediterană. Dar' de aici până la cuadrupla alianță mai este încă un interval mare. „Standard“ dice: Franța, îndată-ce s'a recules din deruta sa, și-a arătat intenția de a recuceri provinciile pierdute. Astfel Germania a fost pusă înaintea alternativei, sau de a sdrobi Franța într'un nou războiu, sau de a întemeia o ligă de pace, care să împedecă toate tendențele dușmănesci. Astfel s'a născut triplea alianță. Relativ la atitudinea Rusiei, Austria s'a înțeles cu Germania în modul cel mai natural. Cât priveșce pe Italia, nimenea nu-i amenință teritorul, însă afacerea Tunisiei i-a inspirat mînie și îngrijiri. Cu toate aceste alăturarea Italiei la tripla alianță n'are să irite pe Franța, căci cabinetul din Roma a declarat de repeți-ori, că nu va consimți la planuri de a ataca Franța. În fine „Standard“ declară, că nici una dintre puterile contractante nu a cerut sfatul Angliei și că eventualele modificări, introduse în noul tractat, nu sînt încă cunoscute guvernului englez. Ei

FOIȚA „TRIBUNEI“

Valachii civilizați.

(Urmare.)

Îndată după revoluțiune la începutul anului următor, 1850, din partea comădei regimentului II. român dela Năsăud s'a dat un mandat cu data de 13 Ianuarie 1850 nr. 295 cătră toți comandânții de divisiuni de cere de pe teritorul acestui regiment, ca să formeze câte o consemnare nominală despre toți grănițerii, care au fost omorîți de inimiți și care au cădăt în luptele din anii 1848/49, arătînd în rubrică locul nașcerii, chargea, numele, starea (căsătorit ori nu), numărul copiilor rămași și etatea acelora; asemenea a fost provocat și vicarul Macedon Pop să constateze numărul vîduvelor și orfanilor, ai căror bărbați și pîrinți au fost omorîți de insurgenți. Totodată între observări să se arete și modul, în care au fost omorîți.

În urma acestor mandate pe întreg teritorul acestui regiment, pe baza actelor și a matriculelor bisericesci, s'a constatat numărul tuturor victimelor anului 1848/49.

Pe baza acestor date, în cele următoare voiu înșira numai acele victime, care au fost acasă și nu în luptă formală, adică pe aceia, care au fost împușcați și omorîți fără îndurare ori-unde i-au aflat.

Vicarul Macedon Pop, cu scrisoarea din 23 Ianuarie 1850 nr. 215 cătră comăda regimentului, așterne un conspect despre toate vîduvele și orfanii, ai căror bărbați și pîrinți au fost împușcați ori omorîți de insurgenți, și care nu au nici o subsistență:

Safta Iacob Maier (Gledin), cu 4 orfani, bărbatul a fost împușcat în propria sa grădină.

În Ruși-in-Munți: 1. Ioana Mihailă Macarie, cu doi orfani, bărbatul a fost împușcat în sat în 7 Martie.

2. Său 7 orfani. Ioan Petrinjel, pîrintele acestor orfani a fost împușcat, ear' soția lui de supărăre a murit și așa acești orfani au rămas fără pîrinți.

3. Rachila Onul Diac cu doi orfani, bărbatul a fost împușcat.

4. Todora Ioan Feldrihan cu 1 orfan, bărbatul a fost împușcat.

5. Todora Dionisie Feldrihan cu 2 orfani, bărbatul a fost împușcat.

6. Savina Ioan Ilovan cu 3 orfani, bărbatul a fost împușcat.

7. Vasiica Nicolae Moldovan cu 3 orfani, bărbatul a fost împușcat.

8. Maria Iacob Negruț cu 4 orfani, bărbatul a fost împușcat.

9. Sînt 4 orfani, al căror pîrinte Florea Buia a fost împușcat, ear' mama a murit mai nainte.

10. Paraschiva lui Ilisie Greasim cu 2 orfani, pîrintele a fost împușcat.

11. Sofia lui Simion al Banului cu 2 orfani, pîrintele a fost împușcat.

În Șieuț: 1. Ioana Nechita Cămpăan, bărbatul a fost împușcat în sat, asemenea bărbații vîduvelor:

2. Maria Todor Suci și

3. Frosina Ilie Buta, care nu aveau copii.

4. Maria George Bogildea cu 4 orfani.

5. Vasiica Pavel Cotoc cu 5 orfani.

6. Maria Grigorie Svimușan cu 1 orfan.

7. Maria Ilie Popp cu 4 orfani, bărbatul a murit înainte de războiul civil, muierea a

fost siluită de insurgenți, din care causă a murit.

În Tiha. Vartolomei Raț cu 2 orfani, muierea acestuia, Anisia, a fost împușcată de insurgenți.

În Ilva-mare: Ioana David Rauca cu 1 orfan, bărbatul a fost împușcat între Peatra și Mocod de cătră insurgenți.

În Feldru: Ana Todor Trișcaș cu 1 orfan, bărbatul a fost împușcat în sat.

În Rebrisoara: Nastasia Pavel Cotu cu 4 orfani, bărbatul a fost împușcat de insurgenți la Mocui.

În Rebra: Samuilă Mărcocă cu 4 orfani, a fost împușcat astfel printr'un picior, încât nu a mai fost capabil să se nutrească.

În Năsăud: Fiina Dumitru Ionaș cu 2 orfani, bărbatul a fost împușcat în chilă sa proprie.

Palage Dionise Ionaș, fără copii, bărbatul asemenea a fost împușcat în chilă sa proprie.

Nastasia Dumitru Echim cu 6 orfani, bărbatul a fost împușcat înaintea casei sale.

Dumitru Matteiu, a căru muiere murise mai înainte, a fost împușcat și a lăsat 2 orfani.

Gace Iosif Morariu cu 3 orfani, bărbatul a fost împușcat de 3 insurgenți.

Ioan Borzeu, a căru muiere murise mai înainte, a fost aflat omorît în chilă sa proprie, după dînsul au rămas 5 orfani.

În Romuli: Doce Todod Bontea cu 4 orfani. Ioana Gavril Timocă cu 5 orfani; Maria Mitrofan Cârstea cu 8 orfani și

În Mocod: Nastasia Toma Todod cu 3 orfani.

Atât bărbații din Romuli, cât și cei din Mocod au fost împușcați de insurgenți.

Vicarul Macedon Pop în scrisoarea citată mai adauge, că cu ocaziunea invasiunii în Mocod au mai fost împușcați și străpunși 7 bărbați, ale căror familii pentru aceea nu le înșiră în conspect, pentru-că au mijloace de subsistență.

Din celelalte conspecte extragem pe scurt numai pe următorii:

Gavriil Iftenedin Mocod, de 50 de ani, cu ocaziunea retragerii insurgenților a fost împușcat în casa sa; 'l-au împușcat prin nas și prin falca dreaptă și 'l-au rănit rău, dar' nu a murit.

Stefan Danciu din Feldru, a fost împușcat în sat, după dînsul a rămas o vîduvă cu doi orfani.

Teodor Șiutu din B-Tiha, în Februarie 1849 a fost omorît de rebeli în B-Prund, străpunș fiind cu baioneta; au rămas 3 orfani.

Vartolomei Corca din B-Tiha, a fost împușcat în casa sa; au rămas 2 orfani. Ilie Beșă, neînșurat, în luna lui Iulie 1849 cu ocaziunea retragerii Ungurilor, a fost împușcat de cătră acia.

Maria Ioan Oșan măritată, tot atunci a fost împușcată, rămînd o copilă orfană.

Anisia Raț tot din Tiha, asemenea a fost împușcată cu acea ocaziune, după dînsa au rămas 3 orfani.

Larion Oștelea din B-Prund, a fost împușcat în Ianuarie 1849.

Dintre grănițerii din Monor, afară de cei căduți cu ocaziunea măcelului descris mai sus, au mai fost împușcați și omorîți încă următorii: Vasile Pop la Teaca, Petru Neagoș la Teaca, Ioan Georza și Ilie Budușan la Cluj;

Petru Tanco, preot, a fost numai vulnerat în Monor, trăescă și astăzi; tot în Monor au fost cu ocaziunea măcelului vulnerați: Dumitru Pop, Vasile Drăgan, Florea Neagoș, Vasile Neagoș, Mihail Neagoș și George Ilieș.

Victimele cădute în măcelul început de Jenei József, despre care am vorbit mai sus, sînt:

În Ruși-in-Munți: Iacob Negruț, Simeon Vîntul, Ioan Dima, Simeon Bumbul, Vasile Malvoiu, Ignatie Botta, Ioan Budușan, Ioan Ilovan, Ioan Petrinjel, Ioan Benduliciu, Vasile Ilovan, Ioan Mateiu, Gavriil Sdere, Nicolae Moldovan, Simeon Diac, Florea Boar, Nechifor Botta, Ioan Feldrihan, Dionisie Feldrihan, Stefan Diac, Ieremia Crăciun, Filip Ilovan, Mihail Pistagina, care au fost cu toți scoși la hotarul Măierelului (Magyaró) și împușcați. Apoi au murit în urma maltrăților: Paraschiva, muierea lui Ioan Petrinjel, și Crucția, muierea lui Ioan Diac, care încă a fost împușcat la Măierelu, Maria Boar fu împușcată în casa sa, apoi Constantin Sigmirean, Ioan Moldovan, Gavriil Benduliciu și Pavel Ciacău încă au murit în urma maltrăților și în fine Gavriil Macarie și Simeon Pîntea au fost omorîți la hotar.

În Murăreni: Ilisie Girasin, Simeon Radul, Gavriil Ionaș, Ioan Cotruș, George Salvan, Grigorie Gabor, Vasile Macaveiu, Ioan Procop, Iosif Radul, Andreiu Bogat, Toma Gabor, Petru Gabor și Ioan Gabor au fost împușcați de insurgenți afară din sat.

În Șieuț, afară de cei măcelăriți, după-cum am arătat mai sus, au mai fost rău vulnerați Grigore Pantea, Ana Gothia, Ioan Mihailăș, Constantin Gothia, Maria Socaciun, Ioan Dedian și alții. Numărul victimelor din

tremurat; un șir întreg de case s'a dărâmat și mai multe persoane au fost rănite. După cum se telegrafează din San-Francisco, panica între locuitori e generală.

Holeră. În satul Kili (vilaietul Aleppo), după cum se telegrafează din Constantinopol, au obvenit în zilele trecute 2 casuri de moarte în urma holerei.

O descoperire curioasă. O mare descoperire paleontologică s'a făcut de curând în mănăstirea sfântului Antonio-di-Monti în apropiere de Rieti (Italia). S'a găsit sub un pridvor cam la 500 volume imprimate și 69 manuscrite, din care 55 sunt foarte importante și par a fi din veacul al X-lea. Ele sînt privitoare la filosofie, la literatură, eclesiastică și teologie. Aproape toate manuscritele, scrise într'un chip remarcabil din punctul de vedere caligrafic, sînt ornate de admirabile miniaturi.

Răscoala din Haiti. O telegramă (30 Iunie) din New-York anunță: Vaporul „Oceania”, sosit aici din Haiti, a adus vesti, că liniștea în Haiti e restabilită. Presidentul Hyppolite a suprimat răscoala în 28 Maiu n. Oamenii căzuți cu ocaziunea aceasta sînt aproape în număr de 300.

Rectificare. În darea de seamă și mulțumita publică a societății „Progresul” din Arad, publicată în nr. 132 al ziarului nostru, s'a tipărit din greșală numele lui Ioan Beleş în locul dlui Ioan Bele, ceea ce prin aceasta se rectifică.

— În numărul nostru de ieri, la loterie, în loc de nr. 39 s'a pus nr. 29. Numeriile trase au fost așașară: 30 29 84 18 41.

VARIETĂȚI.

(O principesă exilată în Siberia.) Din ordinul Zarului principesa W. a fost exilată deunăci în Siberia. Un înalt dignitar al curții imperiale se însurase deunăci cu fiica principesei în chestiune. Ca dar de nuntă el dedit miresii 40.000 de ruble. Acești bani au fost furati de principesa-mamă, care la ancheta judelei de instrucție trebui să se mărturisească faptul. Ca să evite un proces scandalos, principesa a fost exilată pe ascuns în Siberia, unde va trebui să rămână pentru toată viața.

(Cât costă catastrofele drumurilor de fer pe Statele-Unite?) Gazeta „Raibood” cu ocaziunea catastrofelor pe drumul de fer face socoteala, cât costă pe Statele-Unite aceste catastrofe.

Luând de basă după Poor's Manual întinderea de 430,719.732 miliori drum de fer, și presupunând, că pe mil cade 1.69 dolar din cheltuiala cu catastrofele, ceea ce nu este mult, a ajuns să dovedească, că aceasta a făcut pe un 7,279.163 dolari, până-ce 10% ale câștigurilor plătite drumurilor de fer face 7,953.286 dolari.

Aceasta la trenurile de marfă. Pe trenurile de persoane au fost omorâți 690 oameni și răniți 1795.

Plătindu-se acum pentru fiecare om omorât 3000 dolari, ear' pentru fiecare rănit 500 dolari, dimpreună cu spesele de judecată face 3 milioane dolari, așa că cu totul costă pe an catastrofele pe drumurile de fer 10 milioane dolari.

Frumușică sumă, chiar și pentru Statele-Unite, unde dealfel se întâmplă cele mai multe catastrofe.

(Limba maimuțelor.) Profesorul Garnier, un savant american, susține în ziarul „New Review”, că a reușit să învețe limba maimuțelor, pe care o pricepe și o imitează acum foarte bine.

În sunetele nearticulate ale acestor animale, dl Garnier vede primele începuturi ale limbii omenești.

Poate-că totul nu e decât o manie, dar experiențele savantului profesor rămân totuși foarte interesante.

După ce dl Garnier a făcut în curs de ani îndelungați studii la diferite menagerii din America, el se duse la grădina zoologică din Cincinnati și acolo pronunță în fața unui orangutang cuvântul „lapte” în limba maimuțească.

Orangutangul lua oala sa, o puse în fața coliviei și repetă sunetul, care reprezenta pentru dînsul plăcuta beaură.

În lipsă de lapte, profesorul turnă în oală puțină apă.

Maimuța gustă, făcând o strîmbătură disperată și repetă sunetul, care în limba orangutangerilor însemnează „lapte”.

Asta e puțin, dar' tot e ceva.

Ce sunet va scoate însă maimuța pentru cuvântul „anticonstituțional”? întreabă ziarul „Gaulois”.

(Chinetograful lui Edison.) Diarele americane au făcut mult șgomot în privința unei invenții noue a lui Edison; ecoul a străbătut în foile europene și ați o mulțime de oameni sînt curioși să afle despre ce e vorba.

Edison n'a făcut invențiunea aceasta pe baza vr'unui principiu nou, ci a alcătuit-o din fonograful seu și din fotografie. Mașina e combinată așa, ca o persoană, care stă în camera sa, se aude în fonograf glasul actorilor ce joacă pe o scenă, și uitându-se pe o pânză întinsă pe perete, se vede scena și pe actori și se distingă toate mișcările acestora, luate prin fotografia instantanee.

Nouă ni-se pare, că nu-i nimic nou și de mirare în invențiunea aceasta. Deja de mult profesorul Marey din Paris a arătat auditorilor sei uimiți un bulevard întreg, reprezentat pe perețele unei odăi doornice; trăsurile, caii, pionii, paserile, lumina și umbra se distingeau foarte bine cu toate mișcările și schimbările lor.

Din punctul de vedere fotografic aparatul lui Edison nu face altceva, decât aplică zootropul deja cunoscut la minunatul fonograf. Spre a-l judeca bine, vom aștepta să 'i-se facă perfecțiunile, la care savantul american lucrează acum, și vom da apoi o descriere amănunțită.

Să ne grăbim a spune, că noua mașină nu duce departe imaginile. Ea nu e poate ați, — chiar perfecționată, — decât un început de rezolvare a problemei grele, de care se vorbește de câțiva ani: să se transmită chipul ființelor și obiectelor la distanțe mari prin fir conductor, așa cum se transmite sunetul prin telefon.

A sta într'un loc oare-care și a vedea valea de peste deal, a observa de pildă cele mai mici mișcări ale armatei dușmane e o treabă, de care se ocupă savanții militari și civili, fără a-i fi putut încă da de capăt. Dar' acești savanți departe de a-și pierde curagiul, stărue cu mai mare zel în lucrare, dovadă, că ei au întrevădut puțința, ca vibrațiile luminii să meargă pe sîrmă ca ale sunetului.

Când problema va fi rezolvată — avem drept să ne așteptăm la asta, — ce răsturnare în tacticele militare are să se producă! Nici nu ne putem chiar închipui, cum s'ar mai face un războiu ca cele din zilele noastre.

Stratagemele, care au făcut renumele atâtor generali, vor rămâne curate copilării. Măcar dacă progresul științei omului ar pune la carantină pe aventurierii vîrsători de sânge și iubitori de glorie!

„Universul”.

Din public.*)

Convocare.

P. t. membri ai „Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” din despărțământul VII. al Hațegului sînt invitați a se înfățișa la adunarea generală extraordinară ce se va ține la 13 Iulie a. c. st. n. la 4 oare p. m. în localitatea „Hățegana” în Hațeg.

Obiectele sînt:

- 1. Alegerea directorului în urma repausării fostului director, domnului I. Raț.
2. Eventuale propuneri.

Hațeg, în 29 Iunie n. 1891.

Din încrederea comitetului: Ioan Iansa m. p.

* Pentru cele cuprinse în rubrică aceasta redacția nu primește răspunderea.

POSTA ULTIMA.

Praga, 1 Iulie n. „Narodni Listy” declară, că nu e adevărat, că Vasaty ar fi fost desavuat pentru conținutul esențial al vorbirii sale din casa deputaților din Viena. Întreg clubul Cehilor și întreaga națiunea cehă consimte cu Vasaty în această privință. Declarațiunea lui Tilscher a avut de scop a indica numai, că nu este acum timpul pentru asemenea enunțaiuni. Cehii însă nici-odată nu vor renunța la rolul de conducători ai Slavilor austriaci și nu se vor lipsi de simpatia Rusiei. Renascerea națiunii cehă stă în legătură cu izbândeile Rusiei. Pentru Poloni este o nenorocire, că s'a nădăușit mișcarea huseită din Polonia înainte de a se fi putut desvolta roadele sănătoase ale chemării Jagellonilor la tronul Boemiei. Cuvîntările deputaților poloni din consiliul imperial din Viena, cu deosebire aceea a lui Popowski, nu correspund adevăratelor dispozițiuni din Galiția. Aceasta s'a putut auzi din gura oaspeților polonezi dela festivitățile din Praga.

Bibliografie.

A apărut:

„Crestomatia Română”. Modele literare din autorii secolului al XIX-lea cu notițe biografice și aprețieri literare, întocmite pentru clasele superioare de liceu, seminare, școale pedagogice, externe etc. și potrivite atât pentru aplicarea stilisticii și retoricii, cât și pentru completarea istoriei literaturii. De I. Manliu, profesor. A) Prosa. București. 1891.

A apărut:

„Antologie Română”. Modele literare din autorii secolului al XIX-lea cu notițe biografice și aprețieri literare, întocmite pentru clasele superioare de liceu, seminare, școale pedagogice, externe etc. și potrivite atât pentru aplicarea poeziei, cât și pentru completarea istoriei literaturii. De I. Manliu, profesor. B) Poezia. București. 1891.

A apărut:

Poezia Română pentru cursul secundar. De I. Manliu, profesor. București. 1891.

În editura librării Socec & Comp. din București a eșit de sub tipar:

„Curs practic și gradat de stil și compozițiuni”. (Stilistica și carte de cetire) pentru usul clasei a III-a și a IV-a secundare. Partea a II-a cuprinde: Stilul; calitățile sale: tropi și figuri; genurile literare; descrițiunea didactică, frumoasă și poetică; contemplațiunea; paralela; caractere; narațiunea; disertațiunea; însoțite de modele și de teme; poezia epică, lirică, didactică și dramatică, precum și analize literare; literile și ortografia chirilică; bucăți pentru cetit, alese din autorii vechi și moderni; genul epistolar cu toate felurile de epistole. De I. Manliu, profesor de limba română la „Institutul pedagogic de fete” și premiat al Academiei-Române pentru cărțile sale didactice. Edițiunea a V-a. Adausă și corectată.

Au apărut în editura magazinului de muzică Gebauer:

„Mi ai spus să plec”, cuvinte de Carol Scrob, muzica de George A. Dinicu.

„Sînt părăsit”, cuvinte de M. E. P. a nichalopol, muzica de Năstase Ionescu, chitarist.

„Școala Română”. Revistă pedagogică pentru interesele institutelor de învățămînt la Români și pentru organele lor. Edată și redigată de Vasile Petri. Eșe în 8, 18 și 28 a fiecărei luni în Gherla. Anul V. Nr. 15 dela 18 Iunie v. 1891 are următorul cuprins: Predarea limbii române în școalele elementare. — Ceva despre biblioteca școlii și a învățătorului. — Întruniri învățătoresci. — Lecțiuni din geografie și istorie. — Concurs. — Aforisme pedagogice. — Anecdote școlare. — Cătră onorabili lectori!

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Post vacant:

— Un post de practicant de concipient la direcțiunea financiară din Dobrișin. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Căendarul zilei

21 Iunie (3 Iulie) 1891.

Iulian: Iulian.
regorian: Cornelia.
Soarele: răsare 4.22, apune 7.46.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 2 Iulie n. 6 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosf. in mm., Temperatura după Celsiusus, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară 30 Iunie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosf. in mm., Temperatura Celsiusus, Vântul.

Sosiți în Sibiu.

La 2 Iulie n.
Hotel „Neuribher”. Contesa Pálffy, din Buda-
pesta. L. Menzer, Fischer, inspector, d-na Tallmayer,
cu familia, din Buda-
pesta. E. Grecu din Hondol.

Economie.

Pentru viierii Ministrul de agricultură contele Andreiu Bethlen provoacă prin un circular pe toți viierii din țeară a împărțăși ministerului până în 15 Iulie a. c. toate datele privitoare la strugurii de desert ce stau la dispoziție spre vîndare. Spre scopul acesta ministrul pune gratis la dispoziția viierilor coale de anunțare, care se pot căpeta atât în ministerul de agricultură reg. ung., cât și la toate școalele de viierii și la învățătorii ambulanți. Scopul acestei măsuri e, ca să se aducă la cunoștința comercianților și cumpărătorilor indigeni și străini cantitatea strugurilor de desert destinați pentru vîndare ce se află în singuratale regiuni, prin ceea ce se va da ocaziune de a asigura un decușeu mai sigur cu prețuri cât se poate de bune. În circularul ministerial se accentuează, că prin această anunțare producții nu sînt mîrginiți în nici o direcțiune în dreptul lor de liberă dispoziție, ci le stă în voe și acum ca și mai înainte de a-și vinde cantitățile lor de struguri după chibzueala proprie și în modul cel mai bun.

Societatea de asigurare „Riunione Adriatica di Sicurtà in Triest”. În adunarea generală, ținută în 21 Maiu în Triest, s'a subțernut raportul de gestiune pentru anul 1890, al-52 lea dela fundarea societății. Dintre cifrele cele multe ale raportului și ale conturilor încheiate amintim următoarele: I. Asigurări pe vieață. Polițele extradrate în anul 1890 sună despre 10,263.303 fl. asigurări de capitale și 14.419 fl. rentă. Cu finea anului asigurările fac suma rotundă de 58 milioane capital și 142.097 fl. rentă. Plătiri pentru asigurări pe casul de moarte și de vieață s'au făcut în sumă de 963.487 fl. Afară de aceea s'au mai rezervat pentru daune pendente 177.776 fl. Reserva de premii face în sumă rotundă 11¼ milioane; creșcămîntul pentru socoteala proprie 973.392 fl. II. Asigurări în contra elementelor (foc, transport și grindină). Venitul premiilor în branșele aceste face 7,919.685 fl. Pentru asigurări s'au cheltuit 2,924.027 fl. și pentru daune detragându-se partea reasigurătorilor 3,764.153 fl. Afară de aceea s'au mai rezervat pentru daune pendente 290.751 fl. Reserva de premii face 1,646.504 fl. și portofoliul asigurărilor pe mai mulți ani rotund 20½ milioane fiorini. Ramurile elementare au adus toate mai mult sau mai puțin perderi, profitul în ramul asigurării pe vieață și excedentul intereselor a făcut posibil a se împărți o dividendă de 50 fl. pe acție. Urcarea rezervelor în anul de gestiune face 1,082.420 fl. și ele ajung în 31 Decembrie 1890 cifra de 14¼ milioane fl. În adunarea generală s'ale ales în locul consulului german, baronul Herman de Luteroth răposat, presidentul oficiului de marină c. r. în p. domului D. baron Albert de Glasttän ca membru în direcțiune și domnii Carol, baron de Reinelt și Georg Afenduli s'au reales, cel dintîiu în direcțiune și cel din urmă ca revisor.

Prospectele de recoltă în Prusia.

„Reichsanzeiger” publică pe baza constatărilor făcute la sfîrșitul lui Iunie de cătră autoritățile cercuale în urma ascultării economilor experți produsul recoltei din anul acesta a Prusiei, după care la sîcarea de toamnă s'ar pute trage nădejde de 75½ procente, la grăul de toamnă de 63 procentele ale unei recolte mediocre. Sămînăturile de primăvară au fost în 50 de districte foarte bune, n 234 bune, în 193 satisfăcătoare și în 7 districte rele.

Prețul mărfurilor.

Plaja din Brașov dela 29 Iunie. Grău frumos hect. 7.10 fl., de mijloc 6.80, mai slab 6.40, grău mestecat fl. 4.50, sîcără frumoașă fl. 4.30, de mijloc —, mai slab —, orz frumos fl. 4.10, de mijloc 4.—, ovēs frumos fl. 2.80, de mijloc 2.60 cucuruz 5.—, mălaiul fl. 3.80, mazărea fl. 6.—, linteia fl. 7.30, fasolea fl. 4.80, sîmîntă de in fl. 11.—, sîm. de cânepă fl. 6.—, cartofi fl. 1.40, carnea de vită p. chilo 48 cr. carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 32 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 27 Iunie n. s'au notat: unguresci bîtrîni grei 42— cr. până 43½ cr., unguresci grei tineri 45— cr. până 45½ cr., de mijloc 46— cr. până 46— cr., ușori 47— cr., până 48— cr., marfă țearănească grea 42— cr. până 43— cr., de mijloc 45— cr. până 45½ cr.; ușoră 47— cr. până 47½ cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr.; până — cr., transito ușori — cr. până — cr. transito sîrbesci grei 46— cr. până 46— cr., transito de mijloc 46— cr. până 46½ cr., transito ușori — cr. până 47— cr.

Bursa de măruri din Budapesta dela 30 Iunie n. 1891

Table with multiple columns: Sîmînte, Prețul per 100 chilogr., Prețul pe 100 ohil, etc. Includes entries for Grău, Sîcără, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 3 columns: Hârtie-monetă română, Cump., 9.20 vînd., 9.24. Includes entries for Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusești.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, 105.40. Includes entries for Amortisarea datoriilor, Obligațiunile desp. regalilor, etc.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, 105.55. Includes entries for Amortisarea datoriilor, Obligațiunile desp. regalilor, etc.

Bursa de Bucuresci.

Table with 2 columns: 7 Iunie st. v. — 4 oare p. m. Cassa, Ultim. Includes entries for Banca Naț., Soc. Dacia-Rom., etc.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

Nr. 178/1891.

[1089] 1-3

Concurs.

La internatul impreunat cu scoala civila de fete a „Asociatiunii transilvane“ e a se ocupa cu 1 Septembrie n. 1891 postul de guvernanta prelunga o remuneratiune anuala de 200 fl. v. a. si intreaga intretinere (vipt, locuinta, incalzit, luminat, spelat).

Doritoarele de a ocupa acest post vor ave mai ales se poarte de grije de elevele interne in privinta ocupatiunilor in oarele afara de lectiuni, in sala de studii si conversatie, in dormitor si rector, conform instructiunilor usitate la internatele mai de frunte, care exista pentru tinerimea de sexul femeiesc.

Concursurile insozite de:

- a) carte de botez,
b) testimoniu despre studiile pregatitoare
c) o aratare in scris despre ocupatiunea o a panta acum,
d) o adeverinta, ca concurenta cunoasce deplin limba romana in vorbire si in scriere, precum si limba germana sau cea maghiara, se se presente subsemnatului comitet pana la 1 August n. 1891.

Din sedinta comitetului „Asociatiunii transilvane pentru literatura romana si cultura poporului roman“, tinuta in Sibiu la 20 Iunie 1891.

G. Baritiu m. p., presedinte.

Dr. I. Crisianu m. p., secretar II.

[1092] 1-3 Se caută

UN TINER,

absolvent al unui seminar, pedagogie sau gimnasiu-superior romanesec. Doritorii, prezentand actele de absolvare in copie legalisata, se se adreseze pana la 25 Iulie st. v.

directiunii institutului „J. Javet“ la Craiova (Romania).

[1088] 1-1

C. R. PRIV.

Riunione Adriatica di Sicurta in Triest.

Fundata in anul 1838.

Seziunea pentru asigurari pe vieata. - Contul bilanului (A) in 31 Decembrie 1890.

Table with 4 columns: Active, fl., cr., Pasive, fl., cr. containing financial data for the insurance company.

Asigurari in contra elementelor. - Contul bilanului (B) in 31 Decembrie 1890. (Exclusive seziunea pentru asigurarea pe vieata).

Table with 4 columns: Active, fl., cr., Pasive, fl., cr. containing financial data for the insurance company.

Triest, in Mai 1891.

Directiunea: Marco de Murguro, H. Neumann, Paul de Ralli, C. de Reinelt, H. Salem.

Secretar general: Adolf Frigyesy. Revisorii: George Afenduli, Emil Alberti de Poja, Frideric Perugia.

Despartemintul ungar in Budapesta, strada Vacz nr. 9 in casa proprie.

Baron Frideric Podmaniczky, dirigent.

Lichtenberger, secretar general.

Impartasiri si deslusiri mai deaprope despre asigurari in contra focului, grindinei, de transport si pe vieata da reprezentanta subsemnata, la care se primesc asigurari prelunga conditiunile cele mai moderate si solide.

Agentura principala in Sibiu.

Editura si tiparul Institutului tipografic, societate pe actii in Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necşa.

Nr. 178/1891.

[1090] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea cu 1 Sept. n. a. c. a unui post de invetator pentru „Istorie si Geografie“ ca studii principale la scoala civila de fete cu internat a „Asociatiunii transilvane“ pentru literatura romana si cultura poporului roman.

Doritorii de a ocupa postul amintit au se presente urmatoarele documente:

- a) atestat de botez;
b) document despre cualificatiunea ceruta prin legea statului (§. 103 al art. de lege XXXVIII. din 1868) pentru ocuparea de posturi de invetatori la scoale civile;
c) o aratare in scris despre studiile pregatitoare si despre ocupatiunea de pana acum;
d) aratarea specialitatii, pentru care sunt pregatiti cu deosebire, si;
e) fiind limba romana limba de propunere, se dovedeasca, ca posed perfect limba romana in vorbire si in scriere.

Concurentii, care vor dovedi aptitudine speciala in privinta cunoascerii limbii germane, vor ave preferinta intre cei altfel cu pregatiri egale.

Concurentul, care va fi ales invetator, se obligă a propune pana la maximum de 30 oare pe septemana.

Cu postul ce e a se ocupa sunt impreunate urmatoarele beneficii:

Pentru timpul, in care va functiona in calitate de invetator ordinar provisor, alesul va primi salariu anual de fl. 700 v. a. si fl. 150 v. a. bani de cuartir; trecend in definitiv, acela va primi salariu anual fl. 900 v. a. si fl. 200 v. a. bani de cuartir, si tot la cinci ani de serviciu cate 100 fl. adaus cuincuenal la salariu.

Numarul cuincuenalilor e fixat cu 5.

Concursurile insozite de documentele numite mai sus se se presente subsemnatului comitet pana la 1 August n. 1891.

Din sedinta comitetului „Asociatiunii transilvane pentru literatura romana si cultura poporului roman“, tinuta in Sibiu la 20 Iunie 1891.

G. Baritiu m. p., presedinte.

Dr. I. Crisianu m. p., secretar II.

Invitare.

[1091] 1-3

Subscriii convinşi de adevărul, că în secolul al 19-lea, în secolul lumini şi al asociatiunilor, forţa spirituală şi morală a unui popor atrină dela starea lui materială, fiindcă lipsind unui popor materia, acela este tributarul şi sclavul altui popor conveşitor materialmente mai bine situat, şi în modul acesta se vede dat şi în privinţa intelectuală înapoi, — ear' de altă parte avend în vedere lipsele materiale, de care suferă poporul nostru, şi pericolul, care-l ameninţă din partea cămătarilor, — ne-am determinat a înfiinţa o cassă de împrumut şi păstrare sub numele „MIELUL“, societate pe actii, cu reşedinţa în Poiana, comitatul Sibiu, pe timp nedeterminat, cu scopul de a ajuta cu împrumuturi băneseci atât pe membrii societăţii, cât şi pe alţi indivişi, ear' de altă parte a deştepta şi desvolta în poporul nostru simţul de păstrare şi economisare.

Deci vă invităm prin aceasta a concure pe subscrierile D-Voastră la această societate pe actii numită „Mielul“ şi consistătoare din fondul social de 25.000 fl. împărţit în 500 actiuni, fiece-care în valoare nominală de 50 fl. v. a.

Terminul pentru subscrierea actiunilor se defige până la 12 Iulie st. n. al anului 1891, — cu acea observare, că subscrierile se fac la dl Elia Popp, notar comunal în Poiana, şi că la subscriere are de a se solvi din valoarea nominală a actiunilor subscrise 50%, ear' celelalte 50% sînt de a se solvi dela adunarea generală constituantă în termen de 30 zile, — observand totodată şi aceea, că nesolvirea regulată a ratelor atrage după sine pierderea dreptului de acţionar.

Totodată cu această ocaziune subscriii fundatori ai numitei societăţi declarăm şi aceea, că nu ne susţinem nici un drept sau favor faţă cu institutul înfiinţand.

Poiana, în 1 Noembrie 1890.

Elia Pop m. p.

Ilie Georgescu m. p.

George Gişe m. p.

Convocare.

Subscriii fundatori ai casei de împrumut şi păstrare „Mielul“ din Poiana, comitatul Sibiu, societate pe actii, — convoacă prin aceasta pe toţi subscribenţii de actiuni ai numitului institut la

adunarea generală constituantă,

care se va ţine în 12 Iulie al anului 1891 st. n. după ameaşi la 2 oare în sala şcolaei gr.-or. din Poiana.

Obiectele deliberării sînt:

- 1. Deschiderea adunării prin domnul Elia Popp.
2. Constatarea acţionarilor prezenţi şi a capitalului fondator reprezentat de acţionari.
3. Alegerea preşedintelui, a 2 notari şi a 2 scrutători.
4. Raportul fundatorilor despre activitatea lor şi darea socotelii despre starea institutului.
5. Desbaterea şi votarea statutelor.
6. Alegerea direcţiunii şi a comitetului de supraveghiere.
7. Absolvarea fundatorilor.

Poiana, în 27 Iunie 1891.

Elia Pop m. p.

Ilie Georgescu m. p.

George Gişe m. p.

Dumitru Şofana m. p.

Toemai a apărut:

Clara Milici

Novelă

de I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de Enea Hodoş.

Institut Tipografic în Sibiu.

Pentru prăvălia de mărfuri mixte a domnului Dimitrie Roman din Selişte se caută

O calfa şi un înveţăcel, ambii Români.

Cel dintău se poseadă prelungă limba sa maternă perfect şi cea germană.

[1086] 2-3

Serviciul de studii şi construcţiuni: căi ferate, şosele şi poduri al ministerului lucrărilor publice din România face cunoscut, că are necesitate de

[1084] 10-25

Ingineri

esiţi cu diplome sau certificate din unele din şcolaele tehnice: Viena, Berlin, Paris, Bruxelles, Gand, Zürich etc. şi se fie de naţionalitate Români sau cel puţin se cunoască limba română.

Amatorii de a fi angagiaţi pe unul, doi sau mai mulţi ani, sînt rugaţi a trimite Serviciului în Bucuresci, Strada Minerva nr. 16 propunerile cu o copie legală după diplomă sau certificate, cu indicaţiunea naţionalităţii, etăţii, timpului servit şi anume la ce lucrări.